

การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนไทย เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร

The development of political participation of Thai youth Wang Thonglang District Bangkok

ณัฐมน หมวกฉิม และ จิรเดช ทังสุบุตร

Nattamon Muakchim and Jiradej Dansuputra

สถาบันรัชต์ภาคย์

Rajapark Institute

Received: February 22, 2020 Revised: March 19, 2020 Accepted: April 25, 2020

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการพัฒนาการมีส่วนร่วมของเยาวชนไทย และ 2) อิทธิพลของการมีส่วนร่วมของเยาวชนชาวไทย โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสม (Mix Method) ที่เริ่มจากการวิจัยเอกสาร ทบทวนวรรณกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหลังจากที่ได้กรอบแนวคิด ทฤษฎี และทำการตั้งสมมุติฐานของงานวิจัยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่กลุ่มตัวอย่างคือ เยาวชนไทยทั้งชายและหญิงอายุตั้งแต่ 18 - 30 ปีขึ้นไป โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่ม ตัวอย่างของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ จำนวนตัวอย่าง 400 คนและใช้วิธีการสุ่มเลือกตัวอย่างแบบง่ายจากเยาวชน เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร โดยใช้ แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลและการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่1 เพศชาย กลุ่มที่2 เพศหญิง จำนวน 10 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Random Sampling) ที่เป็นไปตามคุณสมบัติของการวิจัยโดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ ใจความ (Textual Analysis) และเสริมด้วยการวิเคราะห์บริบท (Contextual Analysis) รวมทั้งจะใช้วิธีการวิเคราะห์แบบการวิเคราะห์สาระ (Content Analysis) เพื่อมาเป็นข้อสนับสนุนเชิงปริมาณ (Quantitative Data) สำหรับผลการวิจัยจากการวิเคราะห์ผลข้อมูลดังที่แสดงผลมาแล้วนั้นผู้วิจัยได้นำผลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ได้เป็นตัวแบบหรือ Model ที่ผู้วิจัยให้ชื่อว่า การพัฒนาการมีส่วนร่วมของเยาวชนไทย ซึ่งมีองค์ประกอบอยู่ 8 ส่วนคือ 1) ด้านการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม 2) ด้านความรู้ความเข้าใจการเมือง 3) ด้านการพัฒนาทางการเมือง 4) ด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง 5) ด้านจิตสำนึกทางการเมือง 6) ด้านอุดมการณ์ทางการเมือง 7) ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง 8) ด้านความขัดแย้งทางการเมือง ซึ่งองค์ความรู้ที่ได้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางการเมืองในขณะนั้นให้เกิดความมีประสิทธิภาพมากที่สุดในการลดความเสียหายที่เกิดขึ้น เพื่อความสมานฉันท์และเป็นประโยชน์ต่อประชาชน สังคม ประเทศชาติต่อไป

คำสำคัญ: พัฒนาการ, การมีส่วนร่วม, การเมือง, เยาวชนไทย

Abstract

To study on objective of 1) To study on level of Development of Public Participation Thai youth Wang Thonglang District Bangkok and 2) The influence of participation of Thai youth by Mix Method. Starting from document research and any related literature review. After acquired conceptual, theory and hypothesis of research will using research method on Quantitative Research, have sample group is people who have disagree with political. The sample group is Thai youth, male and female, aged from 18 to 30 years old There are calculation sample group of Taro Yamane at reliability 95% for 400 samples and using simple random sampling methods from youth Wang Thonglang District Bangkok. There is questionnaire of collection data and Qualitative Research and 2 groups of informants; group 1, male group 2, female for 10 people, using Purposive Random Sampling accordance with properties of research. This research has analysis data of Textual Analysis and Contextual Analysis, including Content Analysis is support Quantitative Data. For result of research on analysis data as shown the researcher has led result of analysis and synthesis was format or Model. The researcher called “Development participation of people on political conflict crisis of Thailand during 2549-2557 BC” , which consist of 8 parts; 1) As membership of social group, 2) Political cognition, 3) Political development, 4) Political information recognition, 5) Political conscious, 6) Political ideology, 7) Political participation and 8) Political conflict. There have knowledge of application is suitable with objective and target accordance with political of that situation has maximum efficiency. There is reduce incurred damage in order to conformity and benefits to people, society and nation in the future.

Keywords: Development, Public Participation, Political, Thai Youth.

บทนำ

ก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 ประเทศไทยได้มีการใช้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จากวันนั้นถึงวันนี้ รวมระยะเวลา 87 ปี ที่ผ่านมา ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยน้อยมาก เพราะเป็นการปกครองแบบระบอบประชาธิปไตยเฉพาะโครงสร้างทางอำนาจการเมืองเท่านั้น แต่ประชาชนไม่ได้เป็นเจ้าของอำนาจที่แท้จริง โดยเฉพาะในช่วงที่คณะปฏิวัติทางการปกครอง (สมบัติ ธำรงธัญวงศ์, 2549: 706) จึงเป็นเหตุทำให้ประชาชนไม่สามารถได้รับการหล่อหลอมและส่งเสริมให้ได้รับความรู้ความเข้าใจต่อประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่องเท่าที่ควร ทำให้ประชาชนขาดความตระหนักถึงคุณค่าของประชาธิปไตยอย่างแท้จริง แม้ว่าที่ผ่านมาประชาชนชาวไทยเริ่มมีความสนใจและมีการพัฒนาสู่ความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้นเมื่อเทียบกับในอดีต แต่ก็ยังดูเหมือนว่าการพัฒนาทางการเมืองของประชาชนชาวไทยก็ยังล่าช้าอยู่มากหากเมื่อเทียบกับสภาพของสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงไป ในปัจจุบันเป็นสังคมโลกาภิวัตน์ ถือว่าเป็นตัวการที่ทำให้เกิดวัฒนธรรมจากภายนอกเข้ามาสู่ภายในประเทศไทย นั่นอาจจะส่งผลทางด้านบวก ได้แก่ ส่งผลให้ตัวเลขทางเศรษฐกิจและอัตราการเติบโตของประเทศเพิ่มมากขึ้น (สุรพงษ์ ชัยนาม, 2545: 27) แต่ก็อาจจะส่งผล กระทบทางด้านลบ คือที่ทำให้พฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมทางการเมืองและพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนชาวไทยถูกกดทับด้วยทุนนิยมจนความรู้สึกและความตระหนักแห่งความเป็นไทยไม่สามารถที่จะถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นได้ ประกอบกับการที่ประเทศไทยจะต้องเข้าร่วมเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียน ทำให้ประชาชนของประเทศเพื่อนบ้านไหลเข้ามาประเทศไทยและสังคมไทยจะกลายเป็นสังคมที่มีความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม (ณรงค์ โพธิ์พฤษานันท์, 2556: 60) โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนไทยที่ในปัจจุบันทำให้เยาวชนบางกลุ่ม เกิดความรำคาญ เบื่อหน่ายการเมือง ไม่สนใจการเมืองในปัจจุบันเท่าที่ควร แต่ก็ยังมีบางกลุ่มที่ให้ความสำคัญและคิดว่าการเมืองเป็นสิ่งใกล้ตัวควรที่จะสนใจ ติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมือง แต่อาจจะได้รับข้อมูลแบบผิดๆ รวมถึงเยาวชนบางกลุ่มซึ่งถือได้ว่ามีโอกาสในการเลือกตั้งครั้งแรก ดังนั้นจากกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้สื่อและโลกทางโซเชียลเป็นการรับข้อมูลข่าวสารอีกด้านหนึ่งของเยาวชนไทย ทำให้เข้าใจถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของตนที่พึงควรปฏิบัติภายใต้ของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อที่จะส่งเสริมให้ประชาชนโดยเฉพาะเยาวชนนั้นได้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของ หน้าที่ สิทธิ และความรับผิดชอบต่อสังคม มีความรู้ความเข้าใจต่อระบอบประชาธิปไตยเพื่อที่จะเป็นการเสริมสร้างวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ให้มีความเข้าใจในวงกว้างมากขึ้น การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจที่ศึกษาถึงรูปแบบการพัฒนาทางการเมืองที่เยาวชนไทยเป็นแบบใด อีกทั้ง พัฒนาการการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนอยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด และปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่ทำให้เยาวชนในสังคมสนใจที่จะเข้าร่วมต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่าเกี่ยวข้องกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาการการมีส่วนร่วมของเยาวชนไทย
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของการพัฒนาการการมีส่วนร่วมของเยาวชนไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed Method) โดยใช้การศึกษาแนวคิดทฤษฎีเพื่อนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์กรอบแนวคิดของงานวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Methodology) แบบสำรวจ (Survey Research) กับกลุ่มตัวอย่าง เยาวชนไทยทั้งเพศชายและเพศหญิง อายุตั้งแต่ 18 -30 ปี จำนวนทั้งหมด 400 ราย ในเขตวังทองหลาง จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามที่มีการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ 2 วิธี คือ การทดสอบความเที่ยงตรง (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านและทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) กับผู้ที่มีคุณสมบัติคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คนได้ค่าความเชื่อมั่นมากกว่า 0.7 ในทุกหมวด

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Methodology) โดยการเก็บ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10 คน

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key Informant) ใช้การเลือกกลุ่มแบบที่เจาะจง จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเมืองและเป็นผู้เต็มใจให้ข้อมูล ประกอบด้วยเยาวชนไทย ซึ่งส่วนใหญ่กำลังศึกษาระดับมหาวิทยาลัย

2. แนวทางการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) จากแนวความคิดในการศึกษาถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองและแนวคิดกระบวนการขัดเกลาทางสังคมผ่าน สถาบันครอบครัวชุมชน ศาสนาและโรงเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการที่ได้ลงพื้นที่ไปสัมภาษณ์ความหมาย ลักษณะ และทัศนคติการมีส่วนร่วมทางการเมืองและรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เยาวชนพึงประสงค์

3. การตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยการจัดหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์จากข้อมูลที่ได้สัมภาษณ์และการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม เพื่อเชื่อมโยงกับแนวคิด ทฤษฎีและการศึกษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ควบคู่กับบริบทที่สอดคล้องกับเนื้อหา โดยใช้การวิเคราะห์แบบ (Successive approximation) ในการแยกหมวดหมู่ จัดกลุ่มข้อมูล ที่ได้จากการสัมภาษณ์ตามคำพูด จัดให้อยู่ตามประเด็นสำคัญในการศึกษาตีความภายใต้บริบท (Interpretation) และทำความเข้าใจให้ทราบถึงทัศนคติของเยาวชนไทยที่ผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วมและการขัดเกลาทางสังคมเข้ากับความหลากหลายของข้อมูลที่ได้มา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาลักษณะและทัศนคติต่อการมีส่วนร่วมของเยาวชนไทยเพื่อให้ได้ข้อมูลนำไปใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนไทย

2. ขอบเขตพื้นที่ ได้แก่ เขตวังทองหลาง จังหวัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาจากการศึกษาเรื่องพัฒนาการการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนไทย เขตวังทองหลาง จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นเยาวชนชาวไทย อายุ 18- 30 ปี ที่มีความสนใจทางการเมืองเก็บข้อมูลจากแบบประเมินทั้งหมดจำนวน 400 ชุด มาประมวลเป็น หมวดหมู่ เกี่ยวกับทั้งข้อมูลพื้นฐาน ทัศนคติและความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง และปัจจัยที่ส่งผลทั้งด้าน ครอบครัว ศาสนา สังคม สถาบันการศึกษา สรุปล

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาการมีส่วนร่วมของเยาวชนไทยสรุปผลได้ดังต่อไปนี้
ตารางที่ 1 ระดับการพัฒนาการมีส่วนร่วมของเยาวชนไทยในแต่ละด้าน

ระดับการพัฒนาการมีส่วนร่วมของเยาวชนไทยในแต่ละด้าน	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ
1.ด้านการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก	3.54	4
2.ด้านความรู้ความเข้าใจทางการเมือง ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง	3.23	7
3.ด้านการพัฒนาทางการเมือง ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง	3.21	5
4. ด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก	3.63	3
5. ด้านจิตสำนึกทางการเมือง ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง	3.29	6
6. ด้านอุดมการณ์ทางการเมือง ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง	3.67	1
7. ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก	3.65	2
8. ด้านความขัดแย้งทางการเมือง ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง	3.23	8

อธิบายตารางเชิงพรรณนา เช่นจากผลพบว่าด้านอุดมการณ์ทางการเมืองมีค่าเฉลี่ยสูงมากที่สุดแสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเยาวชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการมีส่วนร่วมมากที่สุด

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาอิทธิพลของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของเยาวชนไทย จากผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณ ระหว่างตัวแปรตามกับปัจจัยตัวแปรต้นทั้ง 8 พบว่า สามารถพยากรณ์ได้ทั้ง 8 ตัวซึ่งการแปรผลดังกล่าวสามารถเขียนสมการอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน จากการวิเคราะห์ผลข้อมูลดังที่แสดงผลมาแล้ว ผู้วิจัยได้นำผลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ได้เป็นตัวแบบ หรือ Model ที่ผู้วิจัยให้ชื่อว่า “การพัฒนาการมีส่วนร่วมของเยาวชนไทยผู้มีความเห็นต่างทางการเมืองของประเทศไทย” การพัฒนาการมีส่วนร่วมของเยาวชนไทยผู้มีความเห็นต่างทางการเมืองของประเทศไทยความรู้ความเข้าใจอุดมการณ์ กลุ่มทางสังคม การพัฒนาทางการเมือง จิตสำนึกทางการเมือง ความขัดแย้งการมีส่วนร่วมการรับรู้ทางการเมือง

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาเรื่อง “การพัฒนาการมีส่วนร่วมของเยาวชนไทย” จะมีประเด็นสำคัญในการอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. ด้านการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาด้านการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมพบว่า อายุเฉลี่ยอยู่ที่ 22 ปี สถานภาพโสด มีอาชีพเป็นนักศึกษาเป็นหลัก การศึกษาปริญญาตรี มีทักษะการมีส่วนร่วมทางการเมือง แบ่งออกเป็น ความหมายของการมีส่วนร่วม บทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการสนับสนุนการมีส่วนร่วมจากสถาบันทางสังคม จากการศึกษาพบว่าพัฒนาการการมีส่วนร่วมทางการเมือง บทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมือง จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญพบว่า หลัก ๆ มี 5 สถาบันทางสังคมได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา ชุมชน สถาบันการปกครอง และศาสนา ซึ่งสถาบันที่มี อิทธิพลมากที่สุดในทัศนะของเยาวชนคือ ครอบครัว และโรงเรียน ซึ่งบุคคลในครอบครัวมีความใกล้ชิดและเป็นสถาบันแรกที่ ปลูกฝังทุก ๆ คำสอน ค่านิยม และความเชื่อ จึงเป็นสถาบันที่มีอิทธิพลมากที่สุดส่วนใหญ่ผ่านทางผู้นำครอบครัว รองลงเป็น โรงเรียนหรือ

สถาบันการศึกษา โดยผ่านการให้ความรู้และกิจกรรมที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนการมีส่วนร่วมจากสถาบันต่าง ๆ ทางสังคมมีดังนี้ คือ การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง (ร้อยละ 87.00) เป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุดแต่ผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่าแม้จะเป็นการมีส่วนร่วม ที่สำคัญทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันแต่ก็เป็นการมีส่วนร่วมในระยะเวลาล้าน ๆ ตอนลงคะแนนเสียงใช้สิทธิเท่านั้น รองลงมาให้ความหมายว่าเป็นการพูดคุยประเด็นทางการเมือง (ร้อยละ 53.00) เป็นการมีส่วนร่วมที่เยาวชนไทยคิดว่าเป็นสิ่งที่สามารถกระทำได้ ตลอดเวลาแต่ส่วนใหญ่เป็นการพูดคุยในวงแคบภายในครอบครัวหรือกลุ่มสังคมที่มีความใกล้ชิดกันเท่านั้น ส่วนที่น้อยและยังไม่ค่อยเกิดขึ้นมากนักคือการประท้วงหรือแสดงออกทางการเมืองเพราะเกรงกลัวต่ออันตรายจากฝ่ายตรงข้ามทางการเมือง

2. ด้านความรู้ความเข้าใจทางการเมือง การแสดงบทบาททางการเมืองทางการเมืองพบว่าเกินครึ่งมีการแสดงบทบาททางการเมืองให้ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองแก่บุคคลอื่น (ร้อยละ 66.66) จะเป็นไปในลักษณะการพูดคุยให้ความรู้แก่บุคคลที่ใกล้ชิดอย่างเดียวนั้นก็เพราะว่าการพูดคุยให้ความรู้เป็นรูปแบบที่กระทำได้ง่ายและสะดวกที่สุด รองลงมาจะแสดงบทบาททั้งให้ความรู้และขับเคลื่อนพร้อมกันซึ่งนอกจากจะพูดคุยให้ความรู้แลกเปลี่ยนประเด็นทางการเมืองแล้วยังโน้มน้าวให้บุคคลอื่นคล้อยตามในสิ่งที่ตนคิดแต่ส่วนใหญ่ไม่กล้าที่จะเป็นผู้ที่ให้การสนับสนุนนั้นเพราะเกรงกลัวต่ออันตราย มีข้อสังเกตว่าเด็กไทยที่เติบโตมาในสังคมปัจจุบันจะเริ่มสนใจการเมืองเมื่ออายุเท่าไร อาจเริ่มสนใจเมื่ออยู่ในมหาวิทยาลัยเพราะเริ่มทำกิจกรรม เริ่มเปิดประตูเข้าสู่สังคมที่กว้างขึ้น เริ่มสนใจข่าวสารบ้านเมือง รวมทั้งสนใจสิ่งต่าง ๆ รอบตัวมากกว่าตำราเรียนปัญหาอยู่ที่ว่า เด็กที่กำลังเปิดประตูไปสู่โลกภายนอกหรือสังคมสาธารณะ เช่น เด็กที่เพิ่งก้าวสู่รั้วมหาวิทยาลัยที่เริ่มสนใจการเมืองเมื่อปี พ.ศ.2557 ซึ่งเป็นปีที่การเมืองปิดเพราะถูกยึดอำนาจจนถึงเด็กที่จบแล้วเป็นบัณฑิตในปี พ.ศ.2561 คนกลุ่มนี้ก็ยังไม่เคยอยู่ในระบบสังคมการเมืองแบบเปิดเลย พบเจอแต่รัฐสภาที่มีฝ่ายนิติบัญญัติเพียงฝ่ายเดียว ไม่มีฝ่ายค้าน ได้เห็นการพิจารณาผ่าน พระราชบัญญัติ งบประมาณ 3 ล้านล้านบาทภายในไม่กี่ชั่วโมง รวมทั้งไม่เคยเห็นบรรยากาศการตรวจสอบรัฐบาลของฝ่ายค้านแบบจริงจังเลย ดังนั้นเด็กที่เติบโตมาในสภาพการเมืองแบบปิดเช่นนี้จะมีลักษณะอย่างไร ที่ผ่านมามีการจัดกิจกรรมทางการเมืองในยุคปิดจะมีคนสนใจกันมาก ถึงแม้จะมีทหารเข้ามาคอยสอดส่องดูแลหรือเรียกคนไปปรับทัศนคติอยู่เป็นระยะ ๆ ในขณะที่การเมืองแบบเปิดนั้น กิจกรรมเหล่านี้จะเป็นเรื่องปกติทั่วไป ซึ่งเด็กที่เติบโตมาในสภาพแวดล้อมแบบนี้ก็อาจมีวิถีคิดทางการเมืองที่แตกต่างกันไปด้วยระบบการเมืองแบบปิดมีแนวโน้มจะทำให้คนรุ่นใหม่กลายเป็นคนเบื่อหน่ายทางการเมือง หรือคิดในทางลบว่าการเมืองเป็นเรื่องไกลตัวที่น่าเบื่อหน่าย จนทำให้ไม่อยากเข้ามายุ่งเกี่ยวกับการเมือง ถ้าเป็นเช่นนี้เมื่อถึงวันเลือกตั้งก็จะรู้สึกเฉยๆ จะไปหรือไม่ไปเลือกตั้งก็ได้ เช่น ถ้าวันเลือกตั้งจัดใกล้กับช่วงสอบ เด็กก็อาจเลือกอ่านหนังสืออยู่ที่บ้านหรือหอบหิ้วมากกว่าไปเลือกตั้ง หรือถ้าต้องกลับบ้านต่างจังหวัดเพื่อไปเลือกตั้งก็จะเสียทั้งเงินและเวลา ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่โดยตรงของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ต้องรณรงค์ว่า การเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน อีกทั้งต้องลงลึกไปถึงระดับสถานศึกษาเพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ไปให้ความรู้หรือประชาสัมพันธ์แบบจริงจังถึงวิธีการใช้สิทธิเลือกตั้งว่า จะต้องทำอย่างไร จึงจะทำให้คนรุ่นใหม่ออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งกันมากขึ้น รวมถึงต้องใช้สื่อออนไลน์ให้มากขึ้น เพื่อให้กระชับ เข้าใจง่าย และสะดวกต่อการให้ความรู้

3. ด้านการพัฒนาทางการเมือง มีความแตกต่างกันมาก หากเปรียบเทียบกับบทบาทเยาวชนในยุค พฤษภาทมิฬ พ.ศ.2535 เมื่อไปดูสัดส่วนของแกนนำก็จะพบว่า ส่วนใหญ่เป็นชนชั้นกลางหรือเรียกว่าเป็น “มีอบมือ

ถือ” ที่เติบโตมาจากยุค 14 ตุลาคม 2516 หรือ 6 ตุลาคม 2519 ส่วนขบวนการนิสิตนักศึกษาจะกลายเป็นแกนนำระดับรอง ปัจจุบันนี้ขบวนการนิสิตนักศึกษาไม่ได้เข้มแข็งเหมือนสมัยก่อน เมื่อมีเสื้อเหลือง-เสื้อแดงเกิดขึ้น อีกทั้งการเคลื่อนไหวของนิสิตนักศึกษาไม่ได้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ต่างคนต่างทำกิจกรรม ไม่ได้มีองค์กรที่เป็นตัวกลางในการดึงให้กลุ่มต่าง ๆ เข้ามาร่วมจัดตั้งหรือเคลื่อนไหวแต่อย่างใด สถาบันการศึกษาควรจัดอบรมให้ความรู้และสร้างความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตย ซึ่งนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ก็มีความสนใจและต้องการขับเคลื่อนทางการเมืองเช่นกัน แต่เหตุผลหนึ่งที่ไม่ออกไปร่วมทำกิจกรรม เช่น ไปร่วมกับกลุ่มที่มีแกนนำ ก็เพราะว่าต้องการเป็นผู้นำด้วยตัวเองนั่นคือต้องการมีบทบาทและมีพื้นที่ของตัวเองมากกว่าที่จะต้องไปเดินตามใคร ถึงแม้จะมีรสนิยมทางการเมืองหรือเป้าหมายเดียวกันก็ตามที่

ดังนั้นขบวนการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่ต้องการการสนับสนุนก็ต้องเข้าหาเยาวชน และต้องสร้างขบวนการให้มีความเป็นโครงข่ายแบบตัวแทน รวมทั้งสร้างบทบาทให้กับคนเหล่านี้ด้วย เพราะเยาวชนรุ่นนี้ต้องการการยอมรับนับถือหรือชื่นชมจากคนรอบข้าง การทำกิจกรรมในพื้นที่สาธารณะก็ต้องการจำนวนยอด Like ใน FACEBOOK หรือจำนวนยอดติดตามในอินสตาแกรม เป็นต้น จึงมีลักษณะเป็นพลังย่อยที่ไม่ได้เชื่อมโยงกันอย่างชัดเจน แต่กระจายอยู่ในพื้นที่ของตัวเอง ซึ่งจะแตกต่างจากขบวนการนิสิตนักศึกษาในยุค 14 ตุลาคม 2516 หรือ 6 ตุลาคม 2519 อย่างสิ้นเชิง การเข้าร่วมเคลื่อนไหวทางการเมืองของคนรุ่นใหม่จึงต้องสร้างความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งหรือเป็นเจ้าของร่วมกันหรือเป็นหุ้นส่วนกับขบวนการนั้นอย่างเต็มที่ ดังนั้นการขับเคลื่อนทางการเมืองจึงต้องสร้างขบวนการเชิงเครือข่ายในแนวระนาบที่มีความเท่าเทียมกัน ไม่ใช่แนวตั้งที่รับนโยบายจากส่วนกลางไปปฏิบัติทั้งนี้เยาวชนไม่ได้ยึดติดกับหัวข้อมากนัก จึงไม่จำเป็นต้องมีตำแหน่งเป็นประธานหรือเป็นนายกสโมสรนักศึกษาถึงจะออกมาเคลื่อนไหวทางการเมืองได้ แต่จะรวมกลุ่มจัดกิจกรรมกันเองในนามส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับคณะหรือมหาวิทยาลัย คิดหัวข้อหรือนโยบายสาธารณะและพยายามผลักดันให้เกิดขึ้นจริง เช่น นำไปเสนอให้กับพรรคการเมือง เป็นต้น เหตุผลหนึ่งก็คือ ทุกคนมีสื่ออยู่ในมือ มีช่องทางในการเผยแพร่ในโลกออนไลน์เพื่อให้ผู้ติดตามเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ซึ่งถือเป็นไวรัลมาร์เก็ตติ้งทางการเมืองอย่างหนึ่ง จึงดูเหมือนว่า ขบวนการนักศึกษามีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบไปจากเดิม แต่ก็ยังมีพลังแฝงอยู่ เพียงแต่กระจัดกระจายอยู่ในสังคมทั่วไป หากพรรคการเมืองใดสามารถทำรูปแบบใหม่ที่สามารถไปยังกลุ่มเป้าหมายเหล่านี้ได้ก็อาจแปรเปลี่ยนเป็นคะแนนเสียงได้เช่นกันแต่ความท้าทายที่สำคัญก็คือ การทำวิจัยหรือการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจทางการเมืองในยุคปัจจุบันยังก้าวไม่ทันพฤติกรรมของคนรุ่นใหม่ เนื่องจากสังคมไทยมีความสลับซับซ้อนมากกว่าในอดีต ประกอบกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ในขณะที่นักวิจัยรัฐศาสตร์และนักวิเคราะห์การเมืองส่วนหนึ่งก็มุ่งสนใจงานที่เป็นแนวคิดเชิงปรัชญาการเมือง อีกส่วนหนึ่งก็สนใจงานที่เป็นแนวคิดเชิงสถาบันทางการเมือง เช่น สนใจการออกแบบรัฐธรรมนูญหรือการเขียนกติกาการเลือกตั้ง เป็นต้น แต่ทั้ง 2 ส่วนนี้ยังอาศัยการออกแบบการวิจัยแบบเดิม ยังใช้เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลแบบเดิม จึงทำให้ตามพฤติกรรมของคนรุ่นใหม่ไม่ทัน ควรส่งเสริมความเข้าใจร่วมกันของเยาวชนเกี่ยวกับหลักนิติธรรมโดยอาจจัดเวทีสาธารณะหรือการสานเสวนาเพื่อเปิดพื้นที่ให้มีการถกเถียงและทำความเข้าใจร่วมกันการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่พึงประสงค์

1) เยาวชนต้องการพื้นที่และช่องทางเพื่อใช้ในการแสดงออกทางการเมือง (เช่น อาจจะเป็นรูปแบบการเปิดเวทีให้เยาวชนกับเยาวชนเข้าร่วมเสวนาแลกเปลี่ยนประเด็นเกี่ยวกับการเมือง เพราะในปัจจุบันยังไม่มีพื้นที่ที่ภาครัฐเปิดให้กับเยาวชนและเยาวชนเพื่อใช้แสดงออกอย่างทั่วถึงและเป็นรูปธรรม

2) การเลือกตั้งยังเป็นสิ่งที่เยาวชนเชื่อว่าเป็นการมีส่วนร่วมที่สำคัญอย่างหนึ่งในระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นวิธีการให้ได้มาซึ่งผู้แทนของประชาชนที่แท้จริงเพื่อที่จะสามารถเข้าไปเป็นตัวแทนแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้กับประชาชน

3) การมีส่วนร่วมในการเลือกผู้ปกครองระดับท้องถิ่นด้วยตนเอง เช่น ผู้นำชุมชน เพราะเชื่อว่าถ้าได้ตัวแทนที่มาจาก การเลือกตั้งในพื้นที่ของตน มาปกครองและแก้ปัญหา ย่อมดีกว่า ผู้ที่มาจากภายนอก เพราะสามารถที่จะเข้าใจและมุ่งเน้นถึงการแก้ปัญหาในพื้นที่มากกว่าจะสนองตอบแต่นโยบายจากส่วนกลาง สอดคล้องกับแนวคิดของ Brambor, Thomas, Clark, and Golder (2005) ที่เสนอว่าการพัฒนาทางการเมืองเป็นเป้าหมายและกระบวนการทางการเมืองที่สังคมต่าง ๆ พึ่งประสงค์เป็นสังคมที่มีระดับการพัฒนาทางการเมืองสูงหรือเป็นสังคมที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาทางการเมืองซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของเยาวชนไทยและศักยภาพของภาคประชาสังคมในการติดตามและตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายบริหารฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายตุลาการที่ทุกฝ่ายมักอ้างความถูกต้องของกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อถือศรัทธาในระยะยาว เพื่อแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งและสร้างความปรองดองในชาติอย่างยั่งยืน

4. ด้านการรับรู้ ข่าวสารทางการเมืองการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของสื่อเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่กระตุ้นให้เกิดความแตกแยก และทำให้ความขัดแย้งในสังคมและเพิ่มระดับเป็นความรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเสนอข้อมูลและการใช้ภาษาที่มีการปลุกเร้าและกระตุ้นให้เกิดความเกลียดชัง หรือการโฆษณาชวนเชื่อ และปลุกกระดมมวลชนให้ใช้ความรุนแรงต่อ ซึ่งได้สร้างความแตกแยกในสังคมไทยให้มีความร้ายลึกยิ่งขึ้น การเผยแพร่ข้อมูลเท็จ บิดเบือน หรือไม่รอบด้าน ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดของคนในสังคม อีกทั้งช่องทางในการรับรู้ของประชาชนมีความหลากหลายมากขึ้น ยิ่งบทบาทต่อการทำงานของสื่อที่ขาดจรรยาบรรณและความรับผิดชอบต่อสังคมขาดความระมัดระวังในการเสนอข้อมูลที่ถูกต้องต่อสาธารณชน สอดคล้องกับ เลอภพ โสรรัตน์และคณะ (2554) ที่พบว่าบทบาทของสื่อมวลชนในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนได้แสดงความชัดเจนในการถ่ายทอดความรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง การเป็นเครื่องมือตรวจสอบทางการเมืองและเป็นพื้นที่ประสานความเข้าใจทางการเมืองเพียงแต่ว่าความสมบูรณ์ของแต่ละบทบาทนั้นจะขึ้นอยู่กับแต่ละยุคสมัยของการเมืองซึ่งมีที่มาของอำนาจทางการเมืองแตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นการมาจากการปฏิวัติรัฐประหารมาจากการมีฐานอำนาจทางการเมืองทหารหนหลังที่มีความผันผวนมากในอดีตหรือแม้แต่ในปัจจุบันซึ่งส่วนใหญ่อำนาจบริหารจะมาจาก การเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแต่สื่อก็ยังประสบปัญหาการแสดงบทบาทเพราะยังมีปัจจัยอื่น ๆ เข้าไปกระทบจนทำให้แต่ละบทบาทแสดงได้ไม่สมบูรณ์อย่างเช่น แนวทางขององค์การสื่อสารมวลชนมุ่งเน้นผลประโยชน์ในเชิงพาณิชย์หรือการเกิดสื่อใหม่ที่หลากหลายจากเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัยทำให้ไม่สามารถที่จะควบคุมได้ด้วยกลไกที่มีโดยเฉพาะสื่อของรัฐต้องมีความเป็นกลางและให้ออกาสทุกฝ่ายเท่าเทียมกันทุกฝ่ายต้องหยุดใช้สื่อเพื่อปลุกกระดมและช่วยให้เกิดการใช้ความรุนแรง หลีกเลี่ยงการวิเคราะหและนำเสนอข่าวในลักษณะของการทำทนาย

เนื่องจากจะเป็นการทำลายบรรยากาศของการสร้างความปรองดอง สื่อยังคงถูกใช้เป็นเครื่องมือในการเรียกร้อยทางการเมืองโดยเป็นช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลเพื่อโจมตีฝ่ายตรงข้ามในลักษณะที่บิดเบือนความจริงมากกว่าที่จะทำหน้าที่ตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

5. ด้านจิตสำนึกทางการเมืองในปัจจุบันได้พัฒนาสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ทำให้เกิดการปรับตัวครั้งสำคัญ อันส่งผลกระทบต่อโครงสร้างเดิมในสังคมขยายความขัดแย้งที่มีอยู่เดิมไปสู่ความรุนแรง สอดคล้องกับ Swidler (2005) ที่เสนอว่า การพัฒนาระบบการเมืองให้เป็นประชาธิปไตย เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ในเรื่องระบอบประชาธิปไตย วัฒนธรรมทางการเมือง และการพัฒนาทางการเมือง ซึ่งจะต้องบูรณาการให้ สอดประสานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจเป็นอันมาก ทำให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้นและมีความรู้สึกที่ต้องการความเท่าเทียมกัน ทำให้เกิดจิตสำนึกความเป็นพลเมืองมากกว่าที่รอคำสั่งจากรัฐเพียงฝ่ายเดียว อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมแบบไพร่ฟ้าที่มีอยู่แต่เดิม รวมถึงการเปลี่ยนบทบาทรัฐแบบรัฐจัดการหรือสงเคราะห์มาเป็นการจัดการแบบรัฐสวัสดิการ ซึ่งมองว่าสิ่งที่รัฐให้เป็นสิทธิอันพึงได้ของประชาชนมากกว่าการสงเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างเศรษฐกิจ สอดคล้องกับ Blais, and Simon L. e-St-Vincent (2011) ที่เสนอว่า การพัฒนาทางการเมืองของสังคมอุตสาหกรรม มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาเศรษฐกิจทำให้ประเทศไทยเข้าสู่ยุคทุนนิยมอย่างเต็มรูปแบบ ก่อให้เกิดกลุ่มทุนใหม่ เช่น ธุรกิจกลุ่มโทรคมนาคม สื่อสารมวลชน และบันเทิง ซึ่งมีการขยายตัวมากกว่ากลุ่มทุนเก่า เช่น กลุ่มธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงิน กลุ่มธุรกิจค้าปลีก และกลุ่มอุตสาหกรรมที่สำคัญ

6. ด้านอุดมการณ์ทางการเมือง ซึ่งเป็นปัจจัยที่สร้างความผูกพันจากกลุ่มทางสังคมที่ควรร่วมมือกันในทุกภาคส่วนสร้างบทบาทในการขับเคลื่อนเพื่อสร้างความปรองดองสมานฉันท์เกิดขึ้นและถือเป็นหนทางก้าวแรกเพื่อที่จะนำพาประเทศก้าวต่อไปอย่างมั่นคง คู่ขัดแย้งที่เคยเผชิญหน้ากันต้องหันกลับมาเจรจาพูดคุยกันด้วยเหตุด้วยผล ลดอคติระหว่างกัน ให้เกียรติกันและกัน อันจะเป็นการลดช่องว่างและเงื่อนไขที่ไม่สามารถดำเนินการได้สู่วิถีทางที่เป็นไปได้ ที่จะช่วยผลักดันให้สังคมสู่สันติสุข กระบวนการปรองดองต้องอาศัยเวลา ความอดทน และการมีส่วนร่วม จากทุกฝ่ายโดยทุกฝ่ายต้องยุติการดำเนินการใด ๆ ที่นำไปสู่การสร้าง ความขัดแย้งและทำลายบรรยากาศของการปรองดองใช้เหตุผลมากกว่าการใช้อารมณ์ในการพิจารณาประเด็นต่าง ๆ เคารพสิทธิและเสรีภาพระหว่างกันและลดทัศนคติในการเอาชนะ หรือมองปัญหาในมุมมองของตนฝ่ายเดียว ดังนั้นความสามัคคีที่จะเกิดจากการสร้างความปรองดองเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการปฏิรูปมิติอื่น ๆ หากไม่อาจสร้างสังคมให้สันติสุขหรือไม่อาจสร้างความปรองดองสมานฉันท์เกิดขึ้นมาได้จะเสียทั้งโอกาสและเวลาที่จะนำพาให้ก้าวหลุดพ้นจากความขัดแย้งภายในประเทศ และมุ่งเข้าสู่การแข่งขันบนเวทีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยตกอยู่ในภาวะชะงักงันมาอย่างยาวนาน โดยรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ควรมีเป้าหมายที่ชัดเจนและป้องกันการเข้ายึดอำนาจการปกครองจากกองทัพสอดคล้องกับ Carroll, Susan (2006) ที่เสนอว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมือง คือ ระดับที่ประชาชนมี ความสนใจกระตือรือร้นในเรื่องของการเมืองเป็นการที่จะสร้างอารมณ์ความรู้สึกของประชาชนที่อยู่คนละ ฝั่งได้ กระบวนการทางสังคมจะมีส่วนช่วยเป็นอย่างมากที่จะช่วยเติมแต่งส่วนที่กฎหมายไม่อาจเข้าถึงได้ การสร้างสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างความปรองดอง ซึ่งจะเกิดขึ้นได้จากการปฏิรูป

ปรับเปลี่ยนที่มี เป้าหมายเพื่อให้เกิดสมดุลในมิติของการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมในการพัฒนาประเทศ ส่งเสริมคนในสังคมให้เคารพและอยู่ร่วมกันได้

7. ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชน ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นศึกษาออกเป็น 3 ด้าน ซึ่งได้แก่ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนและทัศนคติต่อบรรยากาศการมีส่วนร่วมทางการเมืองดังนี้ ด้านลักษณะของการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองพบว่าเยาวชนไทยมีลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยเคยมีการชักชวนให้คนไปใช้สิทธิเลือกตั้งพร้อมทั้งพูดคุยแลกเปลี่ยนประเด็นทางการเมืองทั้งในระดับชุมชนและระดับชาติตลอดจนไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้งที่ผ่านมาด้วยตระหนักและรู้ถึงผลของการไปใช้สิทธิว่าเป็นเรื่องที่สำคัญและจะส่งผลต่อตัวเองและชุมชน แต่ทั้งนี้ถ้าเป็นการแสดงออกในลักษณะการเคลื่อนไหวทางการเมืองก็อาจจะยังมีความหวาดกลัวต่ออิทธิพลหรือผลของฝ่ายตรงข้ามทางการเมือง ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองจากผลการศึกษาพบว่าเยาวชนส่วนใหญ่จะได้รับการปลูกฝัง และสนับสนุนจากครอบครัวหรือประสบการณ์ของญาติที่ได้ถ่ายทอดกันมากมาถึง (ร้อยละ 80.00) ทั้งนี้เพราะสถาบันครอบครัว เป็นสถาบันที่ใกล้ชิดและปลอดภัยที่สุดสำหรับการจะพูดคุยในประเด็นทางการเมืองจึงทำให้เยาวชนเกิดความสนใจทางการเมืองแต่ไม่รับประกันความเข้าใจอันจะนำมาสู่การตัดสินใจที่เหมาะสมกับบริบทในสังคม การศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญในลำดับถัดมาที่จะทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ที่ถูกต้อง ทั้งด้านสิทธิและหน้าที่ของตนในระบอบประชาธิปไตยจึงส่งผลต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นอย่างดี เพราะเมื่อเยาวชนทราบถึงผลของการมีส่วนร่วมว่าเป็นสิ่งที่ทุกคนพึงกระทำและการเมืองเป็นเรื่องของทุกคนรวมทั้งมีผลต่อทุกคนจึงสนใจเข้ามามีส่วนร่วม แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นการที่เยาวชนจะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นเรื่อง เศรษฐกิจและเรื่องปากท้องก็เป็นเรื่องที่ต้องมาอันดับแรกเช่นกัน คือถ้ามีปัญหาเศรษฐกิจเยาวชนอาจจะต้องมุ่งไปที่เรื่องของการทำงานหาเงินและอาจจะไม่สนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมหรือแสดงบทบาททางการเมือง ด้านบรรยากาศทางการเมืองจากการศึกษาพบว่า (ร้อยละ 100.00) เยาวชนมีทัศนคติว่าบรรยากาศทางการเมืองมีส่วนสำคัญอย่างมากที่จะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง เพราะถ้าสถานการณ์บ้านเมืองปกติสงบ ก็จะส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมมาก เพราะประชาชนสามารถมีพื้นที่และมีช่องทางที่จะใช้สิทธิและเรียกร้องในสิ่งที่อาจจะจะเป็นปัญหาเพื่อจะให้เกิดการแก้ไข แต่หากสถานการณ์บ้านเมืองไม่ได้เป็นไปตามระบอบประชาธิปไตยทำให้ประชาชนไม่มีพื้นที่และไม่มีสิทธิที่จะแสดงออกหรือเรียกร้องในสิ่งที่ประชาชนต้องการ 4. แนวทางการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในส่วนต่าง ๆ ดังนี้

- 1) ครอบครัว สถาบันครอบครัวมีส่วนอย่างมากที่ได้ช่วยในการสร้างจิตสำนึกทางการเมืองให้กับสมาชิกจึงควรปลูกฝังให้เยาวชนเห็นความสำคัญของการเมือง โดยผ่านทางบุคคลในครอบครัว
- 2) โรงเรียน มีส่วนในการให้ความรู้และควรจะบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองลงไปเป็นหลักสูตรตั้งแต่ระดับพื้นฐานเพื่อจะได้ซึมซับ
- 3) ชุมชนยังมีส่วนสนับสนุนค่อนข้างน้อย จึงจำเป็นที่จะต้องสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองขึ้นมา เพื่อให้เกิดค่านิยมให้เยาวชนในการทวงแทนสิทธิของตน
- 4) ศาสนา มีส่วนสนับสนุนค่อนข้างต่ำ จำเป็นต้องปลูกฝังเรื่องความดีหรือสิ่งที่ควรประพฤติปฏิบัติเพื่อเป็นบรรทัดฐานในการเลือกผู้นำที่ดี

5) หน่วยงานทางการปกครองมีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างความรู้ ค่านิยมและพฤติกรรมทางการเมือง เพราะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงโดยการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจจะผ่านทางนโยบายต่าง ๆ 5. ปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนในด้านต่าง ๆ

5.1. การศึกษาที่ยังไม่เข้มข้นจึงทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมือง และขาดความตระหนักต่อหน้าที่พลเมืองที่ทุกคนพึงกระทำ

5.2 ปัจจัยภายนอกหลายอย่างปัจจุบันทำให้เยาวชนขาดความกระตือรือร้น ทำตัวนิ่งเฉยจนขาดความสนใจในเรื่องบ้านเมืองจนกระทั่งกลายเป็นปัญหาทางสังคม

5.3 สภาพเศรษฐกิจครอบครัว รายได้ไม่พอเลี้ยงชีพทำให้เยาวชนสนใจแต่เรื่องปากท้องและทำงานเป็นอันดับแรก จนมองเรื่องของการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเรื่องรอง

5.4 เกรงกลัวอันตราย จนไม่กล้าเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ทางการเมือง เพราะกลัวจะต้องเป็นเป้าหมายของฝ่ายตรงข้าม สอดคล้องกับ Carney, Jost, Gosling, and Potter (2008) ที่เสนอว่า การพัฒนาทางการเมือง คือ การเสริมสร้างรัฐชาติ โดยสังคมที่มีการปฏิรูประบบการเมืองจากระบบเดิมไปสู่ระบบที่มีสมรรถนะในการดำรงรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม จะมีการระดมทรัพยากรเพื่อ สร้างสรรค์ประโยชน์แก่สังคมอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการปรับเปลี่ยนทัศนคติของหน่วยงานภาครัฐให้ ตอบสนองต่อประชาชนอย่างเท่าเทียมกันและมีประสิทธิภาพ การสร้างความเข้มแข็ง และพัฒนาศักยภาพให้ กับชุมชนและสังคมให้สามารถยืนหยัดและพึ่งพาตนเองได้ รัฐบาลควรลดบทบาทในการดำเนินนโยบายในการบริหารจัดการแบบรวมศูนย์ แต่เน้นการกระจายอำนาจให้ชุมชนและประชาชนเป็นผู้ริเริ่มและดำเนินการ ซึ่งจะเป็นการสนับสนุนให้ระบอบประชาธิปไตยและการเมืองภาคประชาชนมีความเข้มแข็ง

8. ด้านความขัดแย้งทางการเมือง ที่เป็นรากเหง้าของความขัดแย้งของสังคมย่อมมีการเปลี่ยนแปลงเป็นภาวะปกติ ซึ่งเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นเมื่อเกิดความขัดแย้งจึงต้องแสวงหาวิธีการในการจัดการความขัดแย้ง เพื่อให้สังคมดำรงอยู่และพัฒนาต่อไป ความขัดแย้งไม่ใช่สิ่งเลวร้ายเสมอไป แต่ยังมีข้อดีในการช่วยกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาในสังคม หากไม่มีกลไกในการจัดการที่มีประสิทธิภาพก็อาจนำไปสู่ความรุนแรงที่เป็นอันตรายและสร้างผลเสียต่อสังคมได้ ซึ่งเมื่อเกิดแล้วจะมีทางเลือกวิธีการจัดการความขัดแย้งได้ คือ แนวทางที่ไม่ใช้ความรุนแรงหรือสันติวิธี และแนวทางที่ใช้ความรุนแรงเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ นอกจากนี้เมื่อความขัดแย้งดำเนินไปการเดิมพันแพ้ชนะก็ยิ่งสูงขึ้น เรื่อย ๆ จึงนำมาสู่การระดมสรรพกำลังและมวลชนแบบทุ่มสุดตัวและนำเสนอข้อเรียกร้องในลักษณะที่ไม่ให้ทางเลือกหรือประนีประนอมกับฝ่ายที่เป็นคู่ขัดแย้งแต่อย่างใด ประเด็นความขัดแย้งจึงขยายตัวออกไปอย่างไม่หยุดยั้งมีการเปิดประเด็นความขัดแย้งใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง การโจมตีพฤติกรรมที่แสดงถึงความรุนแรงสุดขีดของฝ่ายตรงข้ามถูกนำมาใช้ เป็นยุทธวิธีหลักในการระดมมวลชน และดำรงความชอบธรรม และความดีงามถูกต้องของฝ่ายตน ดังนั้น ทุกครั้งที่มีการเดินขบวนและรวมตัวชุมนุม เพื่อเรียกร้องสิทธิและกดดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยมีการใช้เสรีภาพในการชุมนุมทางการเมืองที่ได้เป็นไปโดยสงบมีการใช้ อาวุธและยั่วยุให้เกิดความเคียดแค้นชิงชังและใช้ความรุนแรง อีกทั้งรัฐได้ ใช้อำนาจในการปราบปรามเพื่อให้เกิดความสงบโดยเกินขอบเขต และให้ทหารมีบทบาทในการสลายการชุมนุม ทำให้เกิดความเสียหาย และสูญเสียขึ้นทุกครั้งสอดคล้องกับ Kenski (2000) ที่เสนอว่า การพัฒนาทางการเมือง คือ การระดมสรรพกำลังและอำนาจที่มีศักยภาพ

มีความสามารถในการใช้อำนาจบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการชุมนุมเป็นเสรีภาพขั้นพื้นฐานของการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย และเป็นสิทธิทางการเมืองที่ต้องได้รับการรับรองและคุ้มครองจากรัฐ อย่างไรก็ตาม การใช้เสรีภาพของผู้ชุมนุมมิใช่ว่าจะกระทำโดยไม่มีขอบเขตจำกัด แต่ต้องเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งกำหนดเงื่อนไขของการชุมนุมว่าต้องกระทำโดยสงบและปราศจากอาวุธ ผู้นำ และผู้ร่วมชุมนุมควรยึดมั่นในหลักการดังกล่าว และใช้เสรีภาพในการชุมนุมภายใต้กรอบของกฎหมายอย่างเคร่งครัด กล่าวคือ ต้องชุมนุมด้วยความสงบเรียบร้อย ไม่ใช้อาวุธซึ่งรวมถึงการใช้สิ่งของใด ๆ เหยี่ยงอาวุธ คำนิ่งถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนคนอื่น ๆ ที่ได้เข้าร่วมในการชุมนุม รวมทั้งให้ความร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หน่วยงานด้านมนุษยธรรมและประโยชน์สาธารณะ เช่น หน่วยแพทย์พยาบาล หน่วยงานบรรเทาสาธารณภัย หน่วยงานด้านการปกครองท้องถิ่นในการดูแลการชุมนุม การอำนวยความสะดวกต่อประชาชนในการใช้พื้นที่สาธารณะและการบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งสื่อมวลชนและหน่วยงานด้านมนุษยธรรมให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเป็นอิสระ

ข้อเสนอแนะ

1. ทุกฝ่ายควรสร้างความเข้าใจในหลักพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย สิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ และสาระสำคัญของพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนแก่ประชาชน ส่งเสริมกลไกการตรวจสอบการทุจริตที่โปร่งใส เป็นอิสระเป็นกลาง และสนับสนุนการตรวจสอบของภาคประชาสังคม
2. สร้างความตระหนักและเครื่องเตือนใจเพื่อให้สังคมได้เรียนรู้ บทเรียนจากความขัดแย้งทางการเมือง ส่งเสริมให้เกิดการปฏิรูปในระดับโครงสร้างที่มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความสมดุลในมิติการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม สร้างวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศที่ตั้งอยู่บนฐานของความมั่นคงของมนุษย์และหลักของนิติรัฐนิติธรรม ส่งเสริมคุณค่าของสังคมพหุวัฒนธรรมที่คนในสังคมเคารพและอยู่ร่วมกันได้ ไม่กดขี่เอารัดเอาเปรียบ และตระหนักถึงคุณค่าศักดิ์ศรีของผู้อื่น
3. วางมาตรการป้องกันเหตุเกิดขึ้นซ้ำเพื่อให้สังคมได้เรียนรู้ บทเรียนจากความขัดแย้งทางการเมือง สร้างสังคมที่มีวุฒิภาวะ และทักษะในการจัดการกับปัญหาความขัดแย้งและข้อพิพาทได้ด้วยสันติวิธี
4. การสร้างพื้นที่การมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกภาคส่วนและความรู้สึกเป็นเจ้าของกระบวนการปฏิรูปประเทศและการสร้างความปรองดอง เพื่อกำหนดกติกาในการอยู่ร่วมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
5. กำหนดให้การสร้างความปรองดองสมานฉันท์เป็นวาระแห่งชาติที่ทุกภาคส่วนต้องร่วมกันดำเนินการให้เกิดขึ้น
6. นักการเมืองทุกคนต้องยึดถือจริยธรรมและจรรยาบรรณในอาชีพ ภาคการเมืองควรปรับปรุงกระบวนการคัดสรรบุคคลเข้าสู่ระบบการเมืองให้มีความเหมาะสม เพื่อป้องกันบุคคลที่ขาดจริยธรรม และจิตสำนึกในทางการเมืองเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมืองและจงใจให้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีจริยธรรมเข้าสู่ระบบการเมืองเพื่อพัฒนาการเมืองไทยให้มีประสิทธิภาพ

7. รัฐต้องสร้างความเชื่อมั่นต่อหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมว่าทำหน้าที่อย่างอิสระเป็นกลางและไม่ถูกแทรกแซง โดยหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายต้องแสดงความเป็นกลางโดยยึดถือหลักกฎหมายอย่างเคร่งครัด และต้องส่งเสริมการสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับหลักนิติธรรมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางในการผดุงหลักนิติธรรมในประเทศไทย

8. กองทัพอากาศยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตย การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งต้องเป็นไปโดยสันติวิธีด้วยวิถีทางตามระบอบประชาธิปไตย โดยไม่สนับสนุน และหลีกเลี่ยงการรัฐประหารอย่างเด็ดขาด และคุ้มครองเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นตามกรอบของกฎหมาย รวมทั้งคุ้มครองไม่ให้บุคคลถูกคุกคามจากการใช้เสรีภาพดังกล่าว

9. สื่อต้องระมัดระวัง และรับผิดชอบต่อสังคม โดยนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องครบถ้วนและรอบด้าน แก่สาธารณชนตามกรอบของจริยธรรมวิชาชีพ รวมทั้งรัฐต้องสนับสนุนให้มีกลไกป้องกันการแทรกแซงและคุกคามการทำงานของสื่อมวลชนและไม่ใช้มาตรการปิดสื่อ หรือเข้าไปมีอิทธิพลใด ๆ ต่อสื่อหรือมาตรการอื่นใดที่กระทบต่อเสรีภาพในการแสดงออกของสื่อ

เอกสารอ้างอิง

- ณรงค์ โพธิ์ฤกษ์พานันท์. (2556). *อาเซียนศึกษา*. กรุงเทพฯ: แมคกรอ-ฮิล สถาบันพระปกเกล้า.
- เลอภพ โสรรัตน์ และคณะ. (2554). บทบาทสื่อมวลชนกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองไทย. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 5(3), 117-129.
- สมบัติ ชำรงธัญญวงศ์. (2549). *การเมืองไทย*. กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- สุรพงษ์ชัยนาม. (2545). *อาเซียนในสหัสวรรษใหม่*. กรุงเทพฯ: เต็มร้อย.
- Blais, A. and Simon L. (2011). Personality Traits, Political Attitudes, and the Propensity to Vote. *European Journal of Political Research*, 50(3), 395–417.
- Carney, D. R., Jost, J. T., Gosling, S. D. and Potter, J. (2008). The Secret Lives of Liberals and Conservatives: Personality Profiles, Interaction Styles, and the Things They Leave Behind. *Political Psychology*, 29(6), 807–840.
- Carroll, Susan. (2006). Voting Choices: Meet You at the Gender Gap. In Susan J. Carroll and Richard L. Fox, eds., *Gender and Elections Shaping the Future of American Politics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kenski, K. (2000). Women and political knowledge during the 2000 primaries. *The Annals of The American Academy of Political and Social Science*, 572, 26-28.
- Swidler, S. A. (2005). Conversation and control: Emergent progressive pedagogy in the last of Nebraska's one-teacher schools. *Journal of Research in Rural Education*, 20(4), 1-16.